Aan: mevrouw Dekker, Wethouder in Assen

Cc; College van B&W en alle raadsleden van Assen en de enkele nieuwsmedia.

Assen, 23 april 2021

Betreft: Onduidelijke positie van de gemeente over doorzettingsmacht gasloos maken woningen

Geachte wethouder,

De werkgroep Duurzaam-Kloosterveen maakt zich zorgen over de positie van de gemeente Assen ten aanzien van mogelijke dwang bij het toewerken naar een aardgasvrij Kloosterveen. In geen van de uitspraken naar media, bewoners, noch in de raadsvergadering van 18 maart heeft u als wethouder aangegeven actief te werken aan dwangmogelijkheden. Evenzo heeft u gesteld dat u die mogelijkheid niet kan en wil gebruiken, maar deze brief zal aantonen dat achter de schermen dat wel het geval is. We vragen om opheldering.

Toelichting
In de Kamerbrief van de Minister van Binnenlandse Zaken over de "Voortgang Programma Aardgasvrije Wijken" van 13 April 2021 is het volgende te lezen:

"De proeftuingemeenten maken zich vooral zorgen over de beschikbaarheid van voldoende middelen en bevoegdheden om de wijkgerichte aanpak succesvol te kunnen uitvoeren."

Hierbij wordt het volgende punt genoemd:

"Een wijkgerichte aanpak op basis van louter vrijwilligheid is volgens proeftuingemeenten niet haalbaar. Als sluitstuk voor het aardgasvrij maken van een wijk zijn wettelijke bevoegdheden noodzakelijk, zoals de mogelijkheid een aanwijzing te geven om de levering van aardgas te kunnen beëindigen. Dit om te kunnen sturen op de borging van publieke belangen en om hoge

maatschappelijke kosten te voorkomen voor het in stand houden van het aardgasnet voor een kleine groep huishoudens.“.

Wij nemen aan dat ook de gemeente Assen, al dan niet via de VNG en G40, als proeftuingemeente aan de minister gevraagd heeft om deze wettelijke dwangmogelijkheid.

Deze veronderstelling wordt in ieder geval bevestigd door de passage over hetzelfde onderwerp in de brief van de G40 aan de vaste commissie voor EZK en BZK en cc aan de Minister van 1 februari jl. Een brief die nota bene door Mevr. Dekker, als voorzitter van de themagroep duurzaamheid G40, vanuit Assen, is verstuurd!.
Onder 3 het gehele vetgedrukte stuk:

“Gemeenten missen de wettelijke bevoegdheid om, wanneer dat in het kader van het algemeen maatschappelijk belang nodig is, een wijk van het aardgas af te kunnen halen. Een snelle beschikbaarheid van dit instrumentarium is een voorwaarde voor het realiseren van betaalbare verduurzaming van de warmtevraag”.

Hierbij valt op dat de argumentatie vanuit “maatschappelijk belang”, een voor veel bredere uitleg vatbare term is, dan die welke in de eerste geciteerde brief wordt gebezigd. Bij de eerste brief is immers de intentie die enkele bewoner die bijvoorbeeld bij een warmtenet in de wijk niet mee wil gaan doen. Het zal overigens niet verbazen dat we die gewenste bevoegdheid gekoppeld aan dat woordje “betaalbare” iets anders lezen, immers de wethouder koerst met haar beleid af op de voor ons meest dure oplossing.

Het is evident uit bovenstaande passages dat de zogenaamde proeftuingemeenten dwangmogelijkheden aan de minister vragen en de minister informeert vervolgens de Kamer over dat verzoek en zegt toe een Wet daarvoor voor te bereiden.

Het is u bekend dat de werkgroep Duurzaam-Kloosterveen zich zorgen maakt over de komst van deze wettelijke dwangmogelijkheid in combinatie met de in de Transitievisie Warmte genoemde datum van 2030 voor Kloosterveen. Die tijd van nu nog 9 jaar beperkt de mogelijkheden van de wijkbewoners aanzienlijk. Ze missen natuurlijke momenten om te verduurzamen, zoals bij verhuizing bij verkoop etc. en ook andere (veel goedkopere) mogelijkheden, gezien de technische ontwikkelingen die ons nog in de komende 30 jaar zullen helpen van aardgas af te gaan.

In de gemeenteraadsvergadering van 18 maart 2021, waarin de warmte visie is vastgesteld, heeft u als wethouder voor dit dossier toegezegd dat er geen dwang gebruikt zou worden door de gemeente bij een transitie naar aardgasvrij. U heeft dit ook recentelijk in de Asser Courant van 20 april 2021 op laten schrijven.

In de brief van de gemeente aan de bewoners van 31 maart 2021 is ook nog eens geschreven:

"En mocht u het niet willen; op dit moment kunnen en willen we u daar ook niet toe verplichten.*"** en verderop: ***"Het is nu niet verplicht om van het aardgas af te gaan. In het Klimaatakkoord is wel afgesproken dat het Rijk met wetgeving komt om, indien nodig, gebouwen van het aardgas af te halen."

Uw uitspraken in de raad, nieuws en naar inwoners lijken enkel het doel te hebben om coalitiepartners en burgers gerust te stellen, terwijl u gelet op de hiervoor eerder aangehaalde brieven ondertussen werkte en werkt aan zaken die haaks staan op uw uitspraken. Dat lijkt toch erg veel op een verborgen agenda. Het belang van openbaarheid van bestuur wordt overigens wederom hiermee aangetoond.

We merken verder op dat dit een semantische discussie wordt: "nee, de gemeente verplicht niet, maar tja, als het rijk die verplichting bij Wet wel doorvoert, dan zal de gemeente die natuurlijk wel uit kunnen voeren:" waarbij de gemeenten nota bene hebben gevraagd of de minister die verplichting wil regelen!

Bij heel goed lezen vallen de volgende frases op in de brief van 31-1: ***"op dit moment"*** en ***"het is <u>nu</u> niet verplicht".*** Dit wekt immers ook de suggestie dat de mogelijkheid voor "straks" wordt opengehouden. Gezien het werk dat u verricht om dwangmogelijkheden te verkrijgen, willen wij u vragen wanneer "straks" is? Voor proefwijken kan "straks" immers worden gesteld op 2030 om toch maar vooral bij die targets te blijven van het aantal woningen dat in 2030 van het gas af moet.

<u>Onze vragen</u>

Duurzaam Kloosterveen vraagt derhalve om opheldering over de positie van de gemeente Assen, zodat het vertrouwen in de wijk Kloosterveen kan worden teruggewonnen. Wij kunnen ons ook voorstellen dat de antwoorden op kritische vragen van de fracties tijdens de

raadsvergaderingen over dit onderwerp daarmee ook verder worden toegelicht.

1. Welke positie heeft de gemeente Assen ingenomen in discussies met de VNG, de G40 en het Ministerie BZK over de wenselijkheid van het creëren van een wettelijk recht voor gemeenten om haar bewoners te dwingen voor een bepaalde datum hun woning gasloos te maken?
2. Is de gemeente Assen bereid te verklaren dat ook als er op landelijk niveau een wettelijke basis voor dwang voor de gemeenten wordt gecreëerd, de gemeente Assen ten aanzien van de wijk Kloosterveen **geen** gebruik zal maken van deze doorzettingsmacht, zodat de bewoners van de wijk net als de rest van Nederland **tot 2050** hebben om over te schakelen op een scala van alternatieven voor aardgas?

Namens de werkgroep Duurzaam Kloosterveen